

'Evceğzım evceğzım, saklar benim sırceğzım.*

Hayatımızın en önemli mekanlarından biri olan evlerimiz için söylenmiş öyle güzel atasözleri ve deyimler var ki, üzerinde biraz düşünmek bile 'ev'in sadece eşyalarımızı koyduğumuz, uyuyup uyandığımız bir yapı olmayıp önemli manevi bir olgu şeklinde kabul edilmesini zorunlu kılıyor. Başlıktaki söz 'ev'i, kalabalıklarla paylaşmaktan kaçınacağımız, kendimize saklamak istediğimiz konuların barınacağı güvenli bir ortam olarak tarif etmiş.

Ev kaldı Hıdır'a, hem yiye hem kudura Van

Anlaşılabileceği gibi meydan Hıdır'a kalmış. Böyle ata-baba mirasıyla ne olduğunu şaşırıp sapıtanlara nasıl da aşınayız.

Evine geri dönene eşik yüksek gelir Alexis Kivi

Bazen ne badireler atlatıyoruz hayatta... Evlilikler, boşanmalar, iflaslar... Bir kez çıktıktan sonra geri dönmek kolay değil. Suçluluk hissiyle dönmek daha da zor.

Ev süpürsem basanım yok, ekmek pişirsem kesenim yok Kayseri

Yalnız yaşamayı seçenler de var tabii ama evde sizi bekleyenlerin olduğunu bilmek her zaman daha çok prim yapıyor. Bir aile sahibi olmak, her koşulda sizi sevmeye hazır insanlarla hayatı paylaşmak pek çok insan için ulaşılmazı zor bir lüks hala.

Evi yapılmış, bağı dikilmiş al Gaziantep

İşte konuyu buradan inşaat sektörüne bağlayabiliriz. YAP-SAT devrinden SAT-YAP'a öyle hızlı bir geçiş yaşadık ki, bunun olumsuz etkileri biraz daha baskımızı ağırlatacak. Bir inşaatın ortalama 12 ay olarak öngörülen tamamlanma sürecinde, müteahhitin sermayesiyle yol almak alıcı açısından risksizdi. Tersine bir işleyişin içine girip, önce maket üzerinden satılan, sonra inşa edilen projeler çoğaldığında alıcının eli taşın altında kaldı. Özellikle Türkiye gibi oynak zeminli ekonomilerde bu durumda kalıp tedirgin olmamak mümkün değil. Evin inşaatı, alıcıya vaat edilen tarihte tamamlanırsa sorun yok ama aylarca gecikmesi, hatta bu süreçte müteahhidin bayrak atıp gitmesi de ihtimal dahilinde. Neyse ki çevremizde, geçmişteki kartzedelere benzer mağdurlara pek rastlamıyoruz. Daha çok, elele vererek kaos ortamını minimum zararla atlattıran çalışan birlik ruhu hakim piyasaya.

* Gaziantep atasözü

- Saadetlerini hep başkasının evinde arayanların kendi evlerinde saadetleri yoktur. **Rousseau**
- Boş evden ölü çıkmaz. **Kalevala**
- Kadını olmayan ev, teki kaybolmuş çarığa benzer. **Aleksis Kivi**
- Ev, içine kralın bile giremeyeceği bir kaledir. **Emerson**
- Ev deliği, dev deliği. **Ayaş –Ankara**
- Evinde delik, böğründe yara; var sırlarını ellerde ara. **Gaziantep**
- Evinde ölüsü olan bir defa, delisi olan her vakit ağlarmış. **Eynesil – Giresun**
- Evlinin bir, evsizin bin evi vardır. **Eğridir – Isparta**
- Ev yıkanın evi olmaz **Anonim**
- Evde boku pişer, dışarıda kürkü şişer. **Bitlis**

- Evde hasırda yatar, burada çalım satar. **İskeçe – Yunanistan**
- Evde karı, tarlada darı yok. **Çırakman – Samsun**
- Evde yok un bulgur, kır ata binmiş hop hop (ne yaman) kalgır. **Dinar – Afyon**
- Evinden giden del'olur, başında müşkül hal olur. **Karahallı – Uşak**
- Evinde yok ayran aşı, kendi gezer bölük başı. **Bozöyük - Bilecik**
- Evinde yok bulgur, ağzı çalıyor tambur. **Hekimhan - Malatya**
- Evinde yoktur gecelik, gönlünden geçer hocalık. **Susuz - Kars**
- Evine örme örmez, eline halı dokur. **Hekimhan – Malatya**

Eve sağ ayakla girilir!

İnsanların çoğu batıl inançlı olarak kabul edilebilirler, bu kişiler bazı eşyaların, günlerin, sayıların, hayvanların uğurlu olduğuna ve bunların kendilerini kem gözlerden koruyacağına inanırlar.

Zavallı bir kara kedi önünden geçtiğinde bütün gün yasa boğulanlar mı istersiniz, yoksa ayna kırıldığında bunalıma girenler mi istersiniz, her türlü insan var işte hayatımızda. Aynanın kırılması pek çok kişi için büyük bir sorun. Bu inanışın başlangıcı 15. yüzyıla dayanıyor. Bu yüzyılda Venedik'te yapılan aynalar çok pahalıydı. Efendiler de uşakları aynalarını dikkatli tutsunlar diye böyle bir inancı ortaya çıkarmışlardı. 13 rakamı da tüm dünyada uğursuz kabul edilir. Hele ayın on üçü bir de cuma gününe denk gelirse pek çok insan karalar bağlar. Bu günün uğursuzluğundan değil ama insanların hep kötü şeylere kafa yormalarından olsa gerek bu tarihlerde yaralanmaların hemen bütün dünyada arttığı tespit edilmiştir. Bu uğursuzluğun Hristiyanlık versiyonuna göre ise

İsa, son akşam yemeğini 12 havarisıyla birlikte yiyordu. On üç kişilik grupta içlerinden bir kişinin kaderinde ölmek vardı.

Psikanalistler, bu tür inançlara olan eğilimin "insanın bir şeylere inanma ihtiyacından" kaynaklandığını söylüyorlar. Bazı uzmanlar ise batıl inançlarda pozitif noktalar bulunduğunu düşünüyor. İnsanlar kendilerine göre önlemler alarak kötülüklerden korunduklarını düşünüyorlar ve rahatlıyorlar.

'Ev' le ilgili batıl inanışlar

- Evde incir ağacı yakılmaz, yakılırsa ocak söner.
- Geceleyin evde ısıkl çalınmaz.
- Evin temeline karataş koymak iyi değildir.
- Kapının önünde oturan kişi iftiraya uğrar.
- Duvar dibinde uyumak iyi değildir, insan çarpılır.
- Evin içerisi temiz olmazsa oraya melekler değil şeytanlar gelir. Böylece o evde mutluluk değil geçimsizlik olur.
- Evden bir kişi gurbete gittiği zaman o gün ev süpürülmez, dışarıdan misafir alınmaz.
- Eşya taşımak için kullanılan ipe komşunun evine girilmez. Komşunun başına bir uğursuzluk geleceğine inanılır.
- Kapı eşiğinde oturan insan fakir olur.
- Kapı eşiğinde oturan insan bekar kalır.
- Urganla komşunun evine girilmez. Aksi halde komşunun evinde kıtlık olur.
- Yağmur yağarken kapı eşiğinde oturulmaz.
- Gelin kapıdan içeri girerken eşiğe konulan kaşığı basıp kırarsa eve bolluk gelir.
- Buğdaydan yapılmış başak demeti asılı bir evde yangın çıkmaz.
- Salı ve cumartesi günleri çamaşır yıkanmaz.
- Geceleri örümcek ağı bozulmaz.
- Odanın ışığını evin erkeği yakarsa o ev bereketli olur.
- Ölünen yıkandığı evde üç gün ışık yanan.
- Bir evin başında baykuş öterse, o evde biri ölür ya da bir yıkım olur.
- İnek doğurduğunda eve ağır bir şey alınırsa ineğin sütü kesilir.
- Sabah evinden başkasına ateş verenin ocağı söner.
- Ocağın üstünü boş bırakmak uğursuzluk getirir.
- Sacayağının birdenbire devrilmesi evin başına bir yıkım geleceğini gösterir.
- Tencerede su boşu boşuna kaynarsa düşmanlar çoğalır.
- Lamba yakılmayan evin ocağı her vakit kararır.
- Gece acı (biber, soğan, sarımsak, tuz) evden dışarıya verilmez.
- Akşam kapının önü süpürülmez.
- Kız, baba evinden perşembe veya pazar günü çıkar.
- Gelin evden giderken, arkada kalan evlenmemiş kızlar süpürsün diye süpürge bırakır.
- Söz kesmeye gidildiğinde, sözü kesilecek olan kız misafirlerin bulunduğu odaya ayaklarını sürüyerek girerse, o evin kızları kocaya erken gider.
- Nazara karşı, yerler sirkeyle silinir. Böylece zararlı ve keskin gözlere karşı önlem alınmış olur.
- Evlerin giriş kapısına dikenli çalı konulur. Nedeni, eve girenlerden keskin gözlü olanların bakışlarını kırmaktır.